

i Kirkecommissionsionen. Dermed mener jeg ikke, at vi bestandig have været enige, men vi have alligevel virket sammen. Det er ikke for at fremkalde en smigrende Ytring fra det ærede Medlems Side, som maaffee kunde komme, men for mit eget Vedkommende, at jeg vil sige, at jeg har sat stor Pris paa, at det ærede Medlem har været Medlem af Kirkecommissionsionen, og uagtet jeg ikke er den, der som Minister har dannet denne Commission, vil jeg dog paa ingen Maade nægte, at jeg har været fuldkommen enig i, og havt min Deel i, at den blev dannet som den blev. Skulde der nu dog ikke være en Slags Grund til at tale med nogen Paafjænnelse om denne Commission? Det ærede Medlem har for det Første yttret en Slags Veflagelse over, at vi ved denne Commissions Hjælp og som en naturlig Følge af dens Virksomhed havde maattet gjøre Afkald paa den Fornøielse igjennem de 2 à 3 sidste Sessjoner at forhandle kirkelige Sager. (S. M. Hansen: Det har jeg ikke sagt.) Jeg vil heller ikke sige, at det ærede Medlem brugte Udtrykket „Fornøielse“, men jeg forudsætter, at det vilde have været ham kjær, om vi havde forhandlet disse Sager, da han sagde, at han havde savnet dem. Jeg skal ikke iugere Ordet „Fornøielse“, men meget gjerne tage det tilbage og blot sige, at naar det ærede Medlem yttrede, at vi havde savnet, at vi ikke kunde føre saadanne Forhandlinger, — og det troer jeg dog, det ærede Medlem sagde — mener jeg idetmindste for mit Vedkommende, at man, naar vi see hen til de Forhandlinger, der ere blevne førte om disse kirkelige Sager, og hvorledes de ere blevne førte, førend Kirkecommissionsionen blev nedsat, maa sige, at det er et Gode, at vi netop i disse Par Aar have været frie for dem. Jeg troer, det ærede Medlem maa indrømme, at der ikke nu fra min Side som Minister er forsømt Noget, men at jeg har søgt at indbringe Sagerne saasnært som muligt. Jeg troer, at vi ialtsald ere nogenlunde i Overensstemmelse om, hvorledes den rette Veie at gaae frem paa er med Hensyn til disse Sager i det Hele, og jeg har derfor anseet det for ønskelig og paatrængende snarest muligt at forelægge denne Lov her i Rigsdagen.

Jeg veed ikke, om der er noget Medlem, som har gennemlæst Alt, hvad der er kommet fra Kirkecommissionsionen, men der er dog maaffee flere, som have læst en Deel deraf, og navnlig hvad der angaaer de Sager, der her foreligge. Det forekommer mig da, at man ialtsald maa indrømme, at Kirkecommissionsionen i en meget fuldstændig Grad har udtømt Alt, hvad der kunde siges fra de forskjellige Sider om de Spørgsmaal, der have foreligget, og ikke alene dette, men at den dernæst selv har bragt frem eller i al Fald givet Stødet til, at der er bragt saamange Oplysninger frem med Hensyn til denne Sag, at jeg maaffee tør sige, uden at man vil finde, det er formeget sagt, at der neppe foreligger nogen Sag af et saa stort Omfang, der er saa vel behøst som den foreliggende. Dette mener jeg dog ogsaa er Noget, man maaffee kunde tage med i Betragtning, og som kunde give Anledning til at vise Paafjænnelse. Naar der nu spørges om, hvad Betydning det har, at Commissionsionen er kommen til en vis Meening, og at navnlig et vist Fleertal har samlet sig om en saadan, har jeg, hvis jeg ikke feiler, allerede igaaer antydet, at Betydningen deraf maa være forskjellig ved forskjellige af disse Sager, og thihrvel jeg maa betragte det som fuldkomment naturligt for Commissionsionen at behandle denne Sag — ikke at tale om, at det er en af de Hovedsager, som den afgaaede Minister har stillet frem, hvorhos jeg ogsaa troer, at de geistlige Medlemmer i Commissionsionen, netop fordi de ikke ere Engle, meget passende kunne behandle saadanne verdslige Sager som Hartkorn, Tiende osv. — maa jeg dog være fuldkommen enig med det ærede Medlem i, at der her er et Gebeet, hvor Kirkecommissionsionens Betydning er en anden end i flere af de andre Spørgsmaal, der have foreligget for den. Paa den anden Side kan man ikke reduceere Betydningen af en saadan Samling af en overvefende Majoritet saameget, som det ærede Medlem har villet, thi naar det ærede Medlem siger: Disse 16 Medlemmer af 21, som have samlet sig om dette Forslag, er 16 Medlemmer og ikke Andet, de maae slet ikke have noget som helst andet Præg end det at være Medlemmer af Kirkecommissionsionen, saa forekommer det mig